

Algol

Capella

KUSKEN

PERSEUS

GIRAFFEN

NR 34

CASSIOPEIA

POLARIS

Vega

STOCKHOLMS
AMATÖRASTRONOMISKA
KLUBB

S.A.K. & Polaris

POLARIS Nr: 34 utges av Stockholms Amatörastronomiska Klubb.
POLARIS utsändes kostnadsfritt till samtliga medlemmar i klubben. Medlem blir Du genom att sätta in årsavgiften, 20kr för medlemmar äldre än 25 år och 10kr för övriga, på klubbens postgirokonto nr: 70 87 05 - 9. Alla medlemmar yngre än 26 år ombes skriva födelseår på postgirotalongen. Som medlem får du även komma på alla möten (föredrag, frågesporter, bildvisningar, observationskvällar m m) som klubben ordnar.

Vill du fråga något så vänd dig till:

Stockholm Amatörastronomiska Klubb
c/o Odd Bolin
Armfeltsgatan 7
115 34 Stockholm
tel: 08-61 37 34

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

POLARIS Nr:34 1981
Innehåll

Omslag.....	1
S.A.K., innehåll, till medlemmarna.....	2
Hänt under hösten av Mikael Jargelius.....	3
Astronomisk Almanacka våren 1982.....	4
Teleskoprenovering av Rickard Billeryd.....	6
Noterat av Johan Schildt.....	7
Fotografi av total solförmörkelse, av Tomas Jürisoo.....	8

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

TILL MEDLEMMARNA

Detta nummer av POLARIS har tyvärr blivit något försenat. Sämt händer bevisligen och jag kan inte annat än beklaga och hoppas det inte händer igen. Jag hoppas vidare att våra medlemmar haft en fin och skön julhelg med allt vad som dit hör (iskalla observationsnätter etc), och önskar alla en god fortsättning och allt gott inför 1982.

Johan Schildt, redaktör

Hänt under hösten

Av Mikael Jargelius

SAK-BESÖK I UPPSALA

En solig lördagförmiddag i september anlände fyra entusiaster från SAK till stationen i Uppsala, där fem man från Uppsala Amatörastronomer (UAA) mötte. Efter rundvandring i staden gjordes ett besök hemma hos en av uppsalaamatörerna. Så småningom kom vi till det gamla observatoriet som genomgicks grundligt under ledning av Nils Sjölander. Bland annat fick vi tillfälle att från observatoriets tak göra solobservationer med en Celestron C8 med fullöppnings objektivfilter. Det visade sig att flera stora fläckar var synliga. Efter observatoriebesöket intogs gemensam middag varefter hemresan tog vid. Vi tackar UAA och Uppsalaobservatoriet för ett trevligt besök!

SUAA-KONGRESS I BORLÄNGE

Den 18-20 september arrangerades årets SUAA-kongress av Dalarnas Astronomiska Sällskap. Cirka 90 personer deltog i en välorganiserad och trevlig kongress med många amatörföredrag, filmvisning, stor utställning, utflykt med mera. 1982 års kongress kommer att äga rum i Stockholm. Man förväntar att SUAA då kommer att ombildas till en riksomfattande svensk amatörastronomisk organisation.

TVÅ SAMMANTRÄDEN I SAK UNDER HÖSTEN

Den 12 oktober visade Tomas Jürisoo en del av sina fina bilder från den totala solförmörkelsen i Sibirien i somras, (en kan man se i Sky and Telescope, november 1981). Vi fick också höra en spännande reseberättelse. Så den 9 november hade vi besök av professor Bertel Laurent, teoretisk fysiker från Stockholms Universitet. Meningen var att en diskussion kring de ämnen som Bertel Laurent tog upp skulle utspela sig, och mycket riktigt ställdes många frågor. Svarta håls egenskaper och teorier om ett roterande universum var de huvudsakliga ämnesområdena som berördes. Efter sammanträdet intog föredragshållaren och tre medlemmar supé på närbelägna restaurang Norrás. Bertel lovade glädjande nog att återkomma och diskutera vidare kosmologiska spörsmål någon gång framöver. Cirka 20 medlemmar mötte upp på bägge sammanträdena.

NORRSKEN SYNLIKT I STOCKHOLM

Onsdagkvällen den 7 oktober kunde norrsken observeras från Stockholmstrakten. Mellan kl 20.45 - 20.55 kunde några tydliga "draperier" och "strålar" iakttas i norr. Färgen var huvudsakligen grönaktig men även rött kunde skymtas. Jag observerade det från Årstaberget nära Gullmarsplan och såg det alltså rakt över innerstan. Trots detta syntes det tydligt.

Astronomisk Almanacka

FEBRUARI 1982

Dat Tid

12	17	Mars 2° S om månen
12	23	Saturnus 3° S om månen
14	10	Jupiter 4° S om månen
15	21.21	Månen i sista kvarteret
16	11	Uranus 4° S om månen
17	09	Månen fjärmast jorden
18	10	Neptunus 1° S om månen
20	17	Venus 7° N om månen
21	16	Merkurius 2° N om månen
23	22.13	Nymåne
25	02	Venus lyser klarast
25	09	Saturnus 5° N om Spica
26	12	Merkurius största västliga elongation (27°)

MARS 1982

2	23.15	Månen i första kvarteret
4	06	Månen närmast
9	21.45	Fullmåne
11	23	Mars 2° S om månen
12	06	Saturnus 3° S om månen
13	18	Jupiter 4° S om månen
15	20	Uranus 4° S om månen
17	06	Månen fjärmast
17	18.15	Månen i sista kvarteret
17	19	Neptunus 0° 7' S om månen
20	24	VÅRDAGJÄMNING
21	15	Venus 5° N om månen
24	02	Merkurius 2° N om månen
25	11.17	Nymåne
29	07	Månen närmast
31	11	Mars i opposition

APRIL 1982

1	06.08	Månen i första kvarteret
1	19	Venus största västliga elongation (46°)
1	22	Pallas i opposition
7	14	Mars 2° S om månen
8	11.18	Fullmåne
8	11	Saturnus 2° S om månen
9	03	Saturnus i opposition
9	22	Jupiter 3° S om månen
11	19	Merkurius i övre konjunktion
12	03	Uranus 3° S om månen

Teleskoprenovering

Av Rickard Billeryd

När min förra rapport lämnades hade renoveringen av 11 cm refraktorn nästan avslutats. Under tiden hade den västra kupolen renoverats på ungefär samma sätt som den östra, och av ungefär samma manskap. Vi kunde alltså verkställa montering på plats under februari som planerat, och kunde konstatera att instrumentet fungerade som vi hoppats.

Vi hade ju monterat en Newton-reflektor med 25 cm öppning och 155 cm brännvidd provisoriskt på samma stativ som Zeiss-reflektorn, den skulle nu monteras ner igen för att färdigställas (målning m m). Istället för målning invändigt kläddes nu tubens insida med 5 mm tjock, svart cellgummimatta, som både isolerar och dämpar ströljus. Detta visade sig vara utmärkt och har provats under den gångna hösten. Emellertid finns en svårighet kvar; tuberna rör sig lite i förhållande till varann, så vi funderar på att leda med ett off-axis-system istället, mer om detta i en kommande rapport.

Nu hade alltså amatörobservatoriet följande utseende; östra kupolen, en dubbelreflektor med såväl Newton- som Cassegrainteleskop med 25 cm öppning, västra kupolen, en 11 cm refraktor med 165 cm brännvidd. Utmärkt!, dock ligger observatoriet långt från staden, det är i regel kallt, man behöver ett varmt rumm att tina upp i där man kan förtära medhavt kaffe eller dylikt. Vi hade observerat att meridianpassageinstrumentet inte hade använts på länge, så frågan hängde liksom i luften; skulle man våga fråga om ????????

Friskt vågat, en ansökan om att få disponera den återstående, för närvarande oanvända, lokalen i meridianpassagehuset insändes till observatoriets styrelse, och se det blev ett ja !!!!!!!!! Hurra! Raskt till verket alltså, nedmontering av öppningsanordningarna till spaltluckorna samt fastsättning av luckorna för att förhindra oavsiktligt öppnande, därefter bar vi upp meridianpassageinstrumentet till Attikvåningen i huvudbyggnaden enligt professor Lindblads önskan, och så kunde pelaren plockas ner sten för sten, för förvaring under golvet i den västra kupolen. Sådan är ställingen i skrivande stund. Vi planerar att isolera väggar, golv och tak samt klä med skivor, därefter måla och inreda med en bokhylla för klubbens bibliotek, bord och stolar, samt kanske en soffa. Det enda vi inte har någon bra plan för det är hur det ska betalas, men vi får väl göra som förut, ta ur egen ficka så länge. Fritt fram för goda ideer från våra medlemmar. Jag återkommer när något mer finns att rapportera.

